Tweede Bestuurlijke Rapportage

Samen maken we ruimte voor de toekomst.

Omgevingsdienst West-Holland

Omgevingsdienst West-Holland

Inhoud

Inhoud 2

Managementtoelichting 3

1. Financiële verantwoording 5

2. Verantwoording programma's 11

2.1 Milieu 12

2.2 Bodem 13

2.3 Omgevingsadvies 13

2.4 Duurzaam 14

2.5 Bouwen 15

2.6 Randvoorwaardelijk 16

3. Vaststelling bestuurlijke rapportage 2026 17

Managementtoelichting

Jaarlijks maakt de dienst, naast de gebruikelijke jaarcijfers, twee bestuurlijke rapportages, die door het algemeen bestuur worden vastgesteld in de vergaderingen van juli en van november. In deze tweede bestuurlijke rapportage willen wij u informeren over de realisatie van de eerste acht maanden en de prognose voor het gehele jaar. Tevens geven wij een overzicht van de ontwikkelingen per thema.

Wat zijn aandachtspunten of bijzonderheden voor de dienst in 2026?

Robuustheid van de dienst
Het programma Robuustheid Omgevingsdiensten vloeit voort uit de landelijke aanbevelingen van de commissie-Van Aartsen en heeft als doel te waarborgen dat omgevingsdiensten beschikken over voldoende capaciteit, deskundigheid, financiële stabiliteit en organisatiekracht om hun wettelijke taken adequaat uit te voeren. In dit kader heeft de ODWH een eindrapportage opgesteld waarin is aangegeven dat de dienst per 1 april 2026 voldoet aan de landelijke robuustheidscriteria. De rapportage is onderbouwd met diverse beleids- en verantwoordingsdocumenten en ter beoordeling aangeboden aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

De definitieve beoordeling van het ministerie wordt eind oktober 2026 verwacht. Hoe dan ook staat vast dat de dienst afgelopen jaren substantiële stappen heeft gezet in de verdere professionalisering van de organisatie. Daarbij is onder meer geïnvesteerd in de kwaliteitscriteria, opleidingen, innovatie, samenwerking met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en de verdere versterking van de bedrijfsvoering.

Langdurig verzuim en financiële druk
De arbeidsmarkt blijft krap en ook de dienst ondervindt de gevolgen van een relatief hoog aandeel langdurig zieken. Hoewel vacatures succesvol zijn ingevuld en de personele bezetting is verbeterd, leidt langdurige uitval tot extra kosten voor vervanging en externe inhuur. Deze ontwikkeling sluit aan bij de landelijke trend van toenemend langdurig verzuim binnen de publieke sector. Langdurig verzuim raakt niet alleen de continuïteit van de uitvoering, maar leidt ook tot aanvullende kosten. Om de afgesproken dienstverlening en productie op peil te houden, is vervangende capaciteit noodzakelijk. Deze capaciteit wordt veelal extern ingehuurd tegen hogere tarieven, waardoor de verwachte besparingen op inhuur uitblijven en extra financiële lasten ontstaan.

Het langdurig ziekteverzuim heeft in 2026 een niveau bereikt dat niet langer binnen de bestaande begroting kan worden opgevangen. Waar de financiële effecten van verzuim in 2025 nog konden worden geabsorbeerd binnen de beschikbare budgetten, leidt de toename van het aantal langdurig zieken in 2026 tot aanvullende kosten voor vervanging en externe inhuur. Om de continuïteit van de dienstverlening en de uitvoering van wettelijke taken te waarborgen, is extra capaciteit noodzakelijk. De hiermee samenhangende kosten overstijgen de beschikbare begrotingsruimte en vormen daarmee een belangrijke oorzaak van het verwachte tekort.

Bouwtaken Noordwijk
Eind 2026 eindigt de uitvoering van de bouwtaken voor de gemeente Noordwijk. De dienst streeft naar een zorgvuldige afronding van deze taken en een goede overdracht aan Noordwijk. Helaas heeft de uitvoering van de werkzaamheden door het vertrek van veel vaste medewerkers tot extra kosten voor inhuur geleid. Aanvankelijk was het streven om deze kosten binnen de reguliere exploitatie op te vangen. Inmiddels is vastgesteld dat dit niet volledig mogelijk is.

Over de financiële afwikkeling vindt momenteel bestuurlijk overleg plaats tussen de dienst en de gemeente Noordwijk. Bij het opstellen van deze BURAP was de dit overleg nog niet afgerond en de uitkomst ervan nog niet bekend. Alle financiële gevolgen van de Bouwtaken Noordwijk zijn daarom niet verwerkt in het geprognosticeerde exploitatieresultaat, en zullen afzonderlijk aan u worden verantwoord.

Voor de dienst blijft als uitgangspunt gelden dat de financiële gevolgen van de ontvlechting niet ten laste komen van de overige deelnemers. Indien het bestuurlijk overleg leidt tot een niet volledige dekking van de kosten, zal voor het resterende deel het door de gemeente Noordwijk te verstrekken bedrag van € 3.000.000 aan frictie- en desintegratiekostenvergoeding worden aangewend. De dienst zal voor de effecten hiervan in de komende vier jaar oplossingsmogelijkheden zoeken en verwacht die te kunnen vinden.

Financiële implicaties

In de cijfers tot en met augustus 2026 zien wij dat, voor de reguliere werkzaamheden, de dienst op 102% realisatie van het dienstplan 2026 uitkomt.

Conform de Nota Planning & Control rekenen deelnemers af op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde uren, waarbij een bandbreedte van 5% boven en onder de begrote reguliere uren per deelnemer geldt. Deze systematiek zorgt ervoor dat de bijdrage aansluit bij de uitgevoerde werkzaamheden. Afwijkingen tussen begroting en realisatie worden hierdoor echter niet altijd direct zichtbaar, maar kunnen zich gedurende het jaar opbouwen en pas bij nadere analyse van de gerealiseerde productie volledig inzichtelijk worden. De financiële effecten hiervan kunnen daardoor gedurende het jaar geleidelijk zichtbaar worden in de prognoses en het verwachte exploitatieresultaat.

In de loop van 2026 is uit gesprekken met deelnemers over de voortgang van de werkplannen gebleken dat veel gemeenten nadrukkelijk wilden sturen op een realisatie van (maximaal) 100% van de afgesproken werkzaamheden. Met een aantal deelnemers wordt nog gesproken over geconstateerde overschrijdingen. Daarbij is aangegeven dat, ondanks de toename van vraag gestuurde plustaken, eventuele meerkosten als gevolg van overschrijdingen niet binnen de gemeentelijke begrotingen kunnen worden opgevangen.
Naar aanleiding hiervan heeft de dienst in de zomerperiode besloten de operationele sturing niet langer te baseren op de bandbreedte-systematiek, maar op een realisatie van 100% van de begrote werkzaamheden (werkplanuren). Dit betekent dat de geprognosticeerde baten lager zijn dan oorspronkelijk verwacht. Dit heeft negatieve gevolgen voor het exploitatieresultaat.

Taakstelling ravijnjaar versus Uitdijend werk

In de kadernota (Kadernota 2026) en de begroting (Begroting 2026 en Meerjarenbegroting 2027-2029) heeft de dienst aangegeven hoe zij invulling zal geven aan de structurele taakstelling, die de FKGRHM heeft voorgesteld om vanaf het jaar 2026 (het zg. ravijnjaar) te realiseren. Voor de jaren 2026 en 2027 is een overgangsperiode voorzien om de structurele verlaging van de lasten te concretiseren. De dienst legt zich erop toe om de lasten vanaf 2028 structureel verlaagd te hebben en voert daartoe het opgestelde plan van aanpak uit.
Los van deze taakstelling is een belangrijk aandachtspunt dat de complexiteit van de fysieke leefomgeving toeneemt. Dit uit zich in meer regelgeving, toenemende (media-)aandacht, een toename van belanghebbenden die gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden voor rechtsbescherming en het meer opvragen van (meer) informatie. Dit zijn ontwikkelingen waar de dienst geen invloed op heeft, maar die een autonome toename van werk en een noodzakelijke extra inzet van capaciteit voor de dienst betekenen.

De prognoses laten zien dat de omvang en complexiteit van de werkzaamheden binnen diverse taakvelden verder toenemen. Naast de groei van nieuwe taken is sprake van zogenoemd uitdijend werk, waarbij bestaande werkzaamheden meer capaciteit vragen dan oorspronkelijk geraamd. Analyses van gerealiseerde uren laten zien dat de feitelijke inzet op diverse producten structureel hoger ligt dan de gehanteerde uitgangspunten. Ook de prognoses op basis van de werkplannen 2026 bevestigen deze ontwikkeling. De effecten hiervan op financiën en capaciteit zijn meegenomen in deze bestuursrapportage.

De dienst is met de deelnemende gemeenten en de provincie in gesprek over deze ontwikkeling. Daarbij wordt gezamenlijk bezien op welke wijze de geconstateerde toename van werkzaamheden kan worden opgevangen, met name door aanvullende financiering beschikbaar te stellen, prioritering of temporisering van werkzaamheden op gespannen voet staat met de regelgeving.

1. Financiële verantwoording

De financiële verantwoording geeft een integraal beeld van de realisatie van de begroting over het jaar 2026, met uitzondering van de Bouwtaak voor Noordwijk. Hierover zal apart worden gerapporteerd als er meer duidelijkheid is.

In deze bestuurlijke rapportage worden de eerste begrotingswijziging 2026, de geactualiseerde prognose tot en met jaareinde en de realisatiecijfers tot en met augustus 2026 in samenhang gepresenteerd. Het verschil tussen de eerste begrotingswijziging 2026 en de geactualiseerde prognose zal nader worden toegelicht.

Verantwoording 2026	Begroting 2026	Begrotingswijziging 2026	Prognose 2026	Verschil 2026	Realisatie tm augustus 2026
Lasten	**€ 23.973.000**	**€ 25.579.000**	**€ 27.062.000**	**€ 1.483.000**	**€ 18.935.620**
1.1 - Salarissen en sociale lasten	€ 16.019.000	€ 15.729.000	€ 15.906.000	€ 177.000	€ 11.338.125
3.5.1 - Ingeleend personeel	€ 3.124.000	€ 2.636.000	€ 2.706.000	€ 70.000	€ 1.952.532
3.8 - Overige goederen en diensten	€ 4.025.000	€ 6.176.000	€ 7.812.000	€ 1.636.000	€ 5.006.885
4.2 - Subsidies	€ 760.000	€ 1.000.000	€ 600.000	-€ 400.000	€ 600.488
7.3 - Afschrijvingen	€ 45.000	€ 38.000	€ 38.000	€ 0	€ 37.590
Baten	**-€ 23.285.000**	**-€ 24.891.000**	**-€ 25.255.000**	**-€ 364.000**	**-€ 30.466.075**
4.3.1 - Inkomensoverdrachten - Rijk	-€ 987.000	-€ 1.242.000	-€ 1.111.000	€ 131.000	-€ 6.892.246
4.3.2 - Inkomensoverdrachten - gemeenten	-€ 18.367.000	-€ 18.866.000	-€ 19.613.000	-€ 747.000	-€ 18.962.959
4.3.4 - Inkomensoverdrachten - provincies	-€ 3.523.000	-€ 4.462.000	-€ 3.858.000	€ 604.000	-€ 4.058.472
4.3.6 - Inkomensoverdrachten - overige overheden	-€ 58.000	-€ 84.000	-€ 434.000	-€ 350.000	-€ 428.326
4.3.8 - Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	€ 0	-€ 4.000	-€ 6.000	-€ 2.000	-€ 6.438
5.1 - Rente	-€ 350.000	-€ 233.000	-€ 233.000	€ 0	-€ 117.635
Resultaat	**-€ 688.000**	**-€ 688.000**	**-€ 1.807.000**	**-€ 1.119.000**	**€ 11.530.455**
6.1 - Financiële transacties (resultaat - mutatie reserve)	-€ 688.000	-€ 688.000	-€ 1.807.000	-€ 1.119.000	€ 11.530.455
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Lasten & Baten en Voorlopig resultaat (exclusief Noordwijk Bouwen)

Ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2026 zien wij dat:

- de lasten stijgen met € 1.483.000
- de baten stijgen met € 364.000.

Dit leidt tot een negatief extra verschil in resultaat van € 1.119.000. Dit dient te worden vermeerderd met het reeds geprognosticeerde negatieve resultaat van € 688.000.

Het voorlopig resultaat 2026 bedraagt € - 1.807.000

Vanwege de omvang van dit negatieve resultaat zullen wij eerst verklaren waardoor dit verschil wordt veroorzaakt en welke mogelijkheden er zijn om dit verschil te dekken. Vervolgens worden de lasten en de baten nog per post nader toegelicht.

De grote verslechtering ten opzichte van de 1e BURAP heeft vooral te maken met het feit dat in de loop van 2026 bleek dat veel gemeenten nadrukkelijk willen sturen op een realisatie van 100% van de afgesproken werkzaamheden. Naar aanleiding hiervan baseert de dienst de operationele sturing niet langer op de gebruikelijk bandbreedte-systematiek (plus of min 5%), maar op een realisatie van 100% van de begrote werkzaamheden (werkplanuren).
Dit betekent dat de geprognosticeerde baten lager zijn dan oorspronkelijk verwacht. Dit heeft een negatief effect op het exploitatieresultaat.

Verschillenverklaring

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim ligt in 2026 hoger dan in dezelfde periode van vorig jaar. Met name het aantal langdurige verzuimgevallen is toegenomen. Daarnaast heeft de organisatie te maken met een relatief hoger aantal zwangerschappen. Het totale ziekteverzuim bedraagt tot en met augustus 8,3%, tegenover 4,4% in dezelfde periode

van 2025. Dit leidt tot een dekkingsverlies van € 516.000 na acht maanden. Bij voortzetting van het huidige verzuimniveau wordt het effect voor heel 2026 geraamd op € 794.000.
De huidige begroting is gebaseerd op de uitgangspunten uit de Handleiding Overheidstarieven (HOT) 2023. Daarbij is uitgegaan van een ziekteverzuimnorm van 77 uur per fte per jaar, overeenkomend met circa 4,2%. In de inmiddels beschikbare HOT 2026 wordt uitgegaan van 117 uur ziekteverzuim per fte per jaar. Bij de voorbereiding van de Kadernota 2028 zal worden voorgesteld de declarabele norm en de daaraan gekoppelde uitgangspunten te actualiseren conform de meest recente HOT.

Verlof
De verruiming van verlofregelingen binnen de cao SGO, waaronder de uitbreiding van ouderschapsverlof, leidt tot een hoger beroep op verlofvoorzieningen. De verjongde personeelsopbouw van de organisatie speelt hierbij eveneens een rol.
In de begroting is, conform de uitgangspunten van de HOT 2023, rekening gehouden met 187 verlofuren per fte per jaar. Tot en met augustus waren 15.680 verlofuren begroot, terwijl 19.715 verlofuren zijn opgenomen. Dit resulteert in een dekkingsverlies van € 470.000. Voor heel 2026 wordt het financiële effect geraamd op € 670.000. Daarbij is rekening gehouden met een naar verwachting lager verlofverbruik in de laatste maanden van het jaar ten opzichte van de zomerperiode.

Overhead
De begroting gaat uit van 200 overheaduren per fte per jaar. Deze norm is in eerdere jaren vastgesteld op basis van het toenmalige verzuimniveau en de benodigde ruimte voor onder meer opleidingen en organisatieontwikkeling. Door het hogere verlof en ziekteverzuim komt de beschikbare capaciteit voor overheadactiviteiten onder druk te staan. Daarnaast bedraagt het gerealiseerde aantal overheaduren tot en met augustus 17.555 uur, tegenover een begroting van 16.770 uur. Dit leidt tot een dekkingsverlies van € 96.000. Op jaarbasis wordt het effect geraamd op € 148.000.

Extra inhuur
Als gevolg van de capaciteitsdruk door ziekteverzuim is aanvullend gebruikgemaakt van externe inhuur. Tot en met augustus bedraagt deze extra inzet € 472.000.
Voor zover de ingehuurde capaciteit direct is ingezet voor de uitvoering van werkplannen en aanvullende opdrachten van deelnemers, is sprake van budget neutrale dekking, behoudens eventuele tariefverschillen. Alleen de inzet van externe capaciteit voor overheadtaken leidt tot extra lasten. Deze worden na acht maanden geraamd op circa € 189.000. Gezien de mogelijkheden om deze inzet gedurende het resterende deel van het jaar bij te sturen, wordt het effect voor heel 2026 geraamd op € 250.000.

Financieel overzicht

Onderwerp	Dekkingsverlies t/m augustus	Raming heel jaar
Ziekteverzuim	€ 516.000	€ 794.000
Verlof	€ 470.000	€ 670.000
Overhead	€ 96.000	€ 148.000
Subtotaal	**€ 1.082.000**	**€ 1.612.000**
Extra inhuur	€ 189.000	€ 250.000
Totaal	**€ 1.271.000**	**€ 1.862.000**

Conclusie
Het grootste deel van het geprognosticeerde tekort wordt veroorzaakt door een combinatie van hoger ziekteverzuim, een grotere opname van verlof en de daaruit voortvloeiende extra inzet van externe capaciteit. Daarnaast sluiten enkele begrotingsuitgangspunten, gebaseerd op de HOT 2023, niet langer volledig aan bij de actuele praktijk. Bij de voorbereiding van de Kadernota 2028 zal worden bezien in hoeverre actualisatie van deze normen wenselijk is om een beter passend uitgangspunt voor de begroting te creëren.

Dekking

Om het potentiële tekort van € 1.807.000 te dekken is een aantal deeloplossingen voor handen: gereserveerde middelen inzetten, uitgaven beperken en de taakstelling realiseren door uitvoering te geven aan het daartoe opgestelde plan van aanpak.

Voortgang realiseren taakstelling
Om met de laatste te beginnen: de dienst werkt aan de invulling van deze opgave door verdere optimalisatie van processen, automatisering, robotisering en samenwerking. Ongeveer de helft van de taakstelling was al structureel gereserveerd, waardoor in 2024 en 2025 middelen gereserveerd konden worden om 2026 en 2027 als overgangsjaren te laten fungeren. In 2026 heeft de dienst concrete vervolgstappen gezet in het realiseren van de taakstelling: door herinrichting en het verder toepassen van automatisering is een structurele bezuiniging gerealiseerd binnen het informatiedomein van ca. € 150.000.

Inzetten gereserveerde middelen
In de begroting is een structurele taakstelling van 6% ten opzichte van de initiële begroting 2026 opgenomen, overeenkomend met een financieel effect van € 1.376.000 op jaarbasis. In 2024 hebben we vanuit het positieve resultaat 3% kunnen reserveren in een bestemmingsreserve ter partiele dekking van de 6% (€ 688.000).

Omdat de dienst een verlofstuwmeer heeft met daarin veel spaarverlof, vereist de accountant dat voor dat spaarverlof een voorziening beschikbaar is. De dienst is er vanuit gegaan dat voor verlof dat meer is dan 50 uur per fte een voorziening aanwezig moet zijn. De accountant gaf vorig jaar aan dat landelijk niet 50 uur als norm wordt gehanteerd, maar 144 uur per fte. Als we dit aanpassen dan valt vanuit de voorziening € 100.000 vrij, en hoeven we € 200.000 niet te doteren. Per saldo € 300.000 aan extra dekking.

Op de balans staat ook nog een ‘Voorziening afkoop PZH’ van € 173.000. Toen de provincie deelnemer werd in de Omgevingsdienst West-Holland, kwam een aantal medewerkers mee over met extra rechten in de secundaire arbeidssfeer. Om de kosten daarvan te kunnen dragen mocht de dienst aan de provincie een hoger tarief in rekening brengen dan aan de andere deelnemers. Dat tariefverschil is op enig moment door de provincie afgekocht. Omdat een aanzienlijk aantal van de betreffende medewerkers in middels uit dienst is, kan van deze voorziening een deel vrijvallen. Dit betreft € 107.000.

Uitgaven beperken
De meeste ruimte hiervoor is er nog in de ICT-budgetten. Dit kan deels door het uitstellen van investeringen en deels door andere keuzes te maken. Die ruimte is nog maximaal € 159.000; wellicht zijn er nog enige onvermijdelijke kosten.
Door het budget Organisatieontwikkeling niet verder te verplichten kan € 149.000 vrijvallen.

Twee budgetten kunnen vanwege de robuustheidscriteria niet worden verlaagd, maar landelijke ervaringen hebben geleerd dat er wel verschuivingen mogelijk zijn. Bij de Studiekosten zou dat maximaal € 103.000 kunnen zijn; bij het Innovatiebudget kan dat oplopen tot 90%, ofwel € 205.000.

Financieel overzicht

Onderwerp	***Maximaal mogelijke compensatie***	***Toegerekende compensatie***
Invulling taakstelling	€ 150.000	€ 150.000
Bestemmingsreserve taakstelling	€ 688.000	€ 688.000
Voorziening spaarverlof	€ 300.000	€ 300.000
Voorziening medewerkers PZH	€ 107.000	€ 107.000
Subtotaal	***€ 1.245.000***	***€ 1.245.000***
Beperking uitgaven ICT	€ 159.000	€ 150.000
Beperking uitgaven organisatieontwikkeling	€ 149.000	€ 140.000
Studiekostenbudget	€ 103.000	€ 82.000
Innovatiebudget	€ 205.000	€ 190.000
Totaal	***€ 1.861.000***	***€ 1.807.000***

Lasten

Ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2026 zien wij dat de lasten stijgen met € 1.483.000.

1.1 Salarissen en sociale lasten inclusief overige personeelskosten – Stijging € 177.000

Ten opzichte van de 1e BURAP laat de 2e BURAP een stijging zien van de lasten voor salarissen en sociale lasten. Deze ontwikkeling is het gevolg van de voortgang die is geboekt bij het versterken van de formatie. Door de succesvolle invulling van vacatures wordt de personele capaciteit in toenemende mate structureel binnen de eigen organisatie belegd, hetgeen leidt tot een verschuiving van kosten van externe inhuur naar salarissen en sociale lasten. Per saldo betreft dit een ontwikkeling die aansluit bij de ingezette lijn om de afhankelijkheid van externe capaciteit te verminderen.

3.5.1 Ingeleend personeel – stijging € 70.000

Ondanks de positieve resultaten bij het invullen van vacatures heeft de dienst in de verslagperiode te maken gehad met een relatief hoog aandeel langdurig verzuim. Het percentage langdurig zieken bedraagt momenteel 4,6%. Door het succesvol invullen van openstaande vacatures was de verwachting dat de behoefte aan externe inhuur gedurende het jaar substantieel zou afnemen. Op basis hiervan werd rekening gehouden met een besparing van circa € 900.000 op het inhuurbudget. De werkelijkheid laat echter een ander beeld zien.

Deze ontwikkeling staat niet op zichzelf, maar sluit aan bij een bredere landelijke trend waarin organisaties worden geconfronteerd met een toename van langdurig verzuim en een toenemende druk op de beschikbare arbeidsmarkt, waardoor vervanging en continuïteitsborging extra kosten met zich meebrengen. Als gevolg van het hoge percentage langdurig zieken was aanvullende capaciteit noodzakelijk om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

Werkzaamheden zijn daarbij geprioriteerd en waar nodig is externe capaciteit ingezet. De kosten van deze aanvullende inzet bedragen circa € 1.350.000. Hierdoor slaat de eerder verwachte besparing om in een overschrijding van € 70.000 op het budget voor personele inhuur.

3.8 Overige goederen en diensten – stijging € 1.636.000

De lasten voor overige goederen en diensten nemen naar verwachting toe met € 1.636.000. Deze ontwikkeling hangt voornamelijk samen met een nieuwe wijze van inzetten van externe capaciteit, waarmee met name binnen het bouwdossier Noordwijk ervaring is opgedaan. Omdat deze wijze van inhuren volgens de regels niet kwalificeert als ingeleend personeel, moet deze kosten ten laste van het materiële budget worden verantwoord. Ook binnen de werkplannen moet deze verschuiving van budget worden teruggerekend naar ureninzet. Per saldo betreft dit een herschikking van middelen binnen de bestaande financiële kaders van het werkplan en geen uitbreiding van de overeengekomen werkzaamheden. Deze verschuiving heeft daarom geen effect op het exploitatieresultaat.

Daarnaast stijgen de kosten binnen het materiële budget als gevolg van een groter aantal aanvragen voor de duurzaamheidssubsidie van de gemeente Noordwijk. Voor deze kosten zijn afspraken gemaakt over aanvullende dekking.

Ook de kosten van het bodeminformatiepunt nemen toe. Deze ontwikkeling houdt verband met een stijging van het aantal aanvragen, waardoor meer werkzaamheden worden verricht voor het opstellen en anonimiseren van rapportages. Dit leidt tot hogere materiële kosten.

4.2 Subsidies – daling € 400.000

Deze ontwikkeling heeft geen invloed op het exploitatieresultaat van de dienst. De betreffende lasten worden verrekend met de vooruit ontvangen subsidies. Dit betekent dat de uitgaven plaatsvinden binnen de kaders van de beschikbaar gestelde middelen, waardoor het financiële resultaat per saldo neutraal blijft.

Baten

Ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2026 zien wij dat de baten stijgen met € 364.000.

4.3.1. Inkomstenoverdracht Rijk – daling € 131.000

Zoals toegelicht in paragraaf 4.2 Subsidies, worden zowel de lasten als de baten gedekt vanuit een vooruit ontvangen subsidie van het Rijk. Dergelijke subsidies hebben veelal een meerjarig karakter en worden jaarlijks, op basis van de gerealiseerde activiteiten, in de exploitatie verantwoord.

Bij de jaarafsluiting vindt een beoordeling plaats van de daadwerkelijke realisatie. Het niet-bestede deel van de subsidie wordt daarbij conform de BBV-systematiek als overlopende post (transitoria) opgenomen en overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar. Op deze wijze blijven de middelen beschikbaar voor de uitvoering van de betreffende activiteiten in latere jaren.

4.3.2 Inkomstenoverdracht – gemeenten – stijging € 747.000

De ontwikkeling van de inkomsten van gemeenten houdt verband met aanvullende werkzaamheden die gedurende de verslagperiode zijn uitgevoerd. Daarnaast hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan binnen het materiële budget. De financiële effecten hiervan zijn verwerkt in deze BURAP.

De ontwikkeling van de werkzaamheden past binnen een breder beeld waarin de aard en omvang van de taken van omgevingsdiensten voortdurend in beweging zijn. Binnen verschillende taakvelden is sprake van veranderende vraagpatronen en een toenemende complexiteit van werkzaamheden. Dit vertaalt zich onder meer in een hogere belasting op diverse onderdelen van de dienstverlening.

De dienst volgt deze ontwikkelingen nauwgezet en blijft hierover in gesprek met de deelnemende gemeenten. Daarbij wordt gezamenlijk gekeken naar de samenhang tussen de gevraagde dienstverlening, de beschikbare capaciteit en de wijze waarop hier binnen de bestaande kaders invulling aan kan worden gegeven.

4.3.4. Inkomstenoverdracht Provincie – daling € 604.000

Ten opzichte van de prognose in de Eerste Bestuurlijke Rapportage 2026, waarin nog werd uitgegaan van een stijging van de provinciale bijdrage als gevolg van aanvullende opdrachten, laat de actuele prognose een lagere bijdrage van de provincie zien. Deze ontwikkeling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door drie factoren. Ten eerste blijft de uitvoering van het provinciale werkplan achter bij de begroting als gevolg van een lagere vraag naar dienstverlening. Dit leidt naar verwachting tot een lagere bijdrage van circa € 300.000. Daarnaast vallen de aanvullende opdrachten van de provincie circa € 304.000 lager uit dan eerder geraamd.

Het achterblijven van de realisatie binnen het provinciale werkplan heeft een negatief effect op het exploitatieresultaat van de dienst. De lagere besteding binnen het programma Spoed en Nazorg heeft daarentegen geen invloed op het exploitatieresultaat, aangezien binnen dit programma sprake is van een directe relatie tussen de gerealiseerde inzet en de beschikbare middelen. Een lagere inzet leidt daardoor eveneens tot lagere lasten, waardoor per saldo geen resultaatseffect ontstaat.

4.3.6 - Inkomensoverdrachten - overige overheden – stijging € 350.000

De stijging van € 180.000 wordt veroorzaakt door het gezamenlijke innovatiebudget van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. De deelnemende diensten hebben afgesproken een deel van dit budget in te zetten voor de uitvoering van een gezamenlijke innovatieagenda. Omgevingsdienst West-Holland vervult hierbij de rol van trekker van het programma. Tegenover de hogere lasten staan overeenkomstige baten, waardoor deze ontwikkeling budgetneutraal is en geen invloed heeft op het exploitatieresultaat.

2. Verantwoording programma's

De initiële begroting 2026 is opgesteld op basis van de destijds gehanteerde programmastructuur. Op 14 juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur de *Nota Advisering, Uitvoering en Handhaving 2025 (Nota AUH)* vastgesteld. Deze nota vormt het geldende uitvoeringsbeleid van de dienst voor de uitvoering van taken ten behoeve van de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland.

In de Nota AUH zijn de hoofdlijnen uit de voorgaande *Nota VTH 2023–2024* gehandhaafd. Waar wijzigingen in wet- en regelgeving, actuele ontwikkelingen en relevante onderzoeksrapporten daartoe aanleiding hebben gegeven, zijn aanpassingen doorgevoerd. De centrale doelstelling van de nota is het waarborgen van een gelijk speelveld voor initiatieven binnen de regio. Daartoe wordt regionaal een minimumniveau vastgesteld, dat als ondergrens fungeert, met ruimte voor lokale prioritering, mits deze de vastgestelde ondergrens niet onderschrijdt.

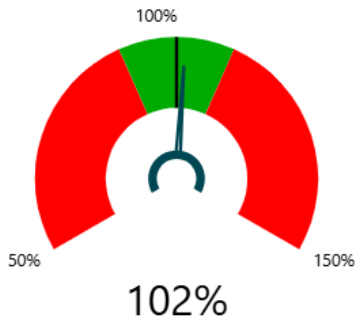
De totstandkoming van dit uitvoeringsbeleid heeft plaatsgevonden op basis van brede ambtelijke afstemming. Vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en de provincie zijn via diverse ambtelijke sessies betrokken bij de totstandkoming en invulling van het beleid. Met de vaststelling van de Nota AUH is tevens richting gegeven aan het meerjarenprogramma van de ODWH, waarmee de vervolgstappen binnen de regionale beleidscyclus kunnen worden gezet.

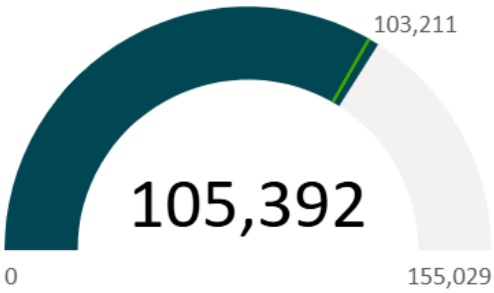
De werkplannen 2026 met de individuele deelnemers zijn reeds opgesteld conform deze nieuwe beleidsmatige inrichting. Met het oog op de consistentie en vergelijkbaarheid met de initiële begroting is er voor gekozen om in de bestuursrapportage (Burap) te blijven rapporteren op basis van de inrichting van de begroting. In de programmastructuur afzonderlijke perioderapportages (Perraps) per gemeente wordt daarentegen gerapporteerd op basis van de nieuwe indeling zoals vastgesteld in de Nota AUH.

Reguliere werkzaamheden (exclusief Bouwtaken Noordwijk)

Het totaaloverzicht van de reguliere werkzaamheden laat zien dat de realisatie 102% bedraagt ten opzichte van het verwachte aantal uren tot en met augustus 2026.

De realisatie op basis van de programmastructuur ingediend bij de begroting is:

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
⊞ Milieu	59,906	39,883	42,647	2,764	107%	-17,259	71%
⊞ Bodem	15,944	10,615	10,858	243	102%	-5,086	68%
⊞ Omgevingsadvies	32,746	21,801	20,856	-945	96%	-11,890	64%
⊞ Duurzaam	11,348	7,555	7,791	237	103%	-3,556	69%
⊞ Bouwen	10,660	7,097	8,423	1,326	119%	-2,237	79%
⊞ RandVoorwaardelijk	24,425	16,261	14,817	-1,444	91%	-9,608	61%
Total	**155,029**	**103,211**	**105,392**	**2,181**	**102%**	**-49,636**	**68%**

In de realisatie zijn de Bouwtaken voor Noordwijk niet meegenomen: over die voortgang wordt afzonderlijk één op één gerapporteerd aan deelnemer Noordwijk. Onder Bouwen wordt in deze Burap gerapporteerd over de asbesttaken saneringsadvies verkeerslawaai, en in voorkomend geval over de BRIKS-taken voor de provincie Zuid-Holland.

2.1 Milieu

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
Milieu	**59,906**	**39,883**	**42,647**	**2,764**	**107%**	**-17,259**	**71%**
Toezicht en handhaving	40,993	27,291	30,652	3,360	112%	-10,341	75%
Vergunningverlening	14,138	9,412	7,617	-1,795	81%	-6,521	54%
Advies	1,980	1,318	1,654	336	125%	-326	84%
Bezwaar en beroep	950	632	1,409	776	223%	459	148%
Projecten	1,845	1,228	1,316	87	107%	-529	71%
Total	**59,906**	**39,883**	**42,647**	**2,764**	**107%**	**-17,259**	**71%**

De feitelijke inzet hoger is geweest dan vooraf geraamd. De overschrijding is met name toe te rekenen aan het onderdeel Toezicht en Handhaving, waar sprake is geweest van een duidelijke toename in de uitvoeringslast.
Binnen dit onderdeel zijn meer handhavingszaken behandeld dan voorzien (aantal is op peildatum al verdubbeld). Het gaat hierbij om een stijging van het aantal verzoeken tot handhaving vanuit derden, een toename van het aantal opgelegde sanctiebesluiten (zoals lasten onder dwangsom, dit zal waarschijnlijk over het hele jaar 35% meer worden dan begroot).

Binnen het onderdeel Vergunningverlening is juist sprake van een lagere inzet dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door een afname van het aantal ontvangen meldingen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Aangezien deze meldingen een substantieel onderdeel vormen van de reguliere werkvoorraad, leidt een daling hiervan direct tot een lagere benodigde capaciteit.

Per saldo resulteert dit alles in een hoger realisatieniveau voor het programma Milieu als geheel, waarbij de meer inzet bij Toezicht en Handhaving groter is dan de lagere inzet bij Vergunningverlening. De stijging van het aantal uitgevoerde sanctiecontroles hangt hier ook mee samen. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een hogere inzet van capaciteit dan begroot.

Daarnaast heeft de intensivering van de handhaving ook geleid tot een toename van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures. Inwoners en bedrijven maken vaker gebruik van de mogelijkheid om besluiten aan te vechten, wat extra inzet vraagt op juridisch vlak. Deze ontwikkeling hangt direct samen met de toegenomen handhavingsactiviteiten en wordt beschouwd als een autonoom proces, waarop de ODWH geen directe invloed kan uitoefenen.

2.2 Bodem

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
Bodem	**15,944**	**10,615**	**10,858**	**243**	**102%**	**-5,086**	**68%**
Advies	1,400	932	1,270	338	136%	-130	91%
Vergunningverlening	3,617	2,408	2,805	397	116%	-812	78%
Toezicht en handhaving	7,190	4,787	4,257	-530	89%	-2,933	59%
Bezwaar en beroep	327	218	177	-40	81%	-150	54%
Projecten	3,410	2,270	2,349	78	103%	-1,061	69%
Total	**15,944**	**10,615**	**10,858**	**243**	**102%**	**-5,086**	**68%**

Voor de werkzaamheden binnen het taakveld Bodem geldt dat in de verslagperiode sprake is van een hogere instroom dan voorzien in de jaaropdrachten. Met name het aantal meldingen bodem en kennisgevingen in het kader van de informatieplicht bodem (beide behorend tot vergunningverlening) is hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft geleid tot een grotere benodigde inzet binnen dit onderdeel.

Daarnaast is ook op de ondersteunende en adviserende activiteiten een toename zichtbaar. Zo zijn er meer vragen binnengekomen via de helpdesk, onder andere afkomstig van burgers, initiatiefnemers en ondernemers. Tevens hebben gemeenten in toenemende mate gebruikgemaakt van de expertise van de ODWH door vaker om bodemadvies te verzoeken.

Deze ontwikkeling duidt op een groeiende vraag naar ondersteuning en expertise op het gebied van bodem, wat heeft bijgedragen aan een hogere werkdruk en inzet binnen dit taakveld dan vooraf ingeschat.

2.3 Omgevingsadvies

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
Omgevingsadvies	**32,746**	**21,801**	**20,856**	**-945**	**96%**	**-11,890**	**64%**
Advies	28,866	19,218	19,328	110	101%	-9,538	67%
Projecten	3,880	2,583	1,528	-1,055	59%	-2,352	39%
Total	**32,746**	**21,801**	**20,856**	**-945**	**96%**	**-11,890**	**64%**

Binnen het programma Omgevingsadvies is in de verslagperiode sprake geweest van een gewijzigde inzet ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Opdrachtgevers, met name gemeenten, hebben in toenemende mate een beroep gedaan op de adviserende rol van de ODWH. Dit heeft geleid tot een hogere inzet op advieswerkzaamheden dan vooraf voorzien.
In het eerste kwartaal is daarbij een lichte verschuiving zichtbaar in de aard van de adviezen. Er zijn relatief meer integrale adviezen verstrekt, terwijl het aantal partiële adviezen enigszins is achtergebleven bij de verwachting. Deze ontwikkeling wijst op een bredere en meer samenhangende benadering van vraagstukken vanuit opdrachtgevers.

Daarnaast is de inzet bij intake- en omgevingstafels licht hoger uitgevallen dan geraamd. Opdrachtgevers hebben de ODWH vaker betrokken bij deze overleggen, wat vraagt om aanvullende capaciteit en inhoudelijke voorbereiding. Tegenover deze hogere inzet op advisering staat een lagere inzet binnen het onderdeel projecten. Als gevolg hiervan komt de totale realisatie van het programma Omgevingsadvies per saldo uit in lijn met de oorspronkelijke planning.

2.4 Duurzaam

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
Duurzaam	**11,348**	**7,555**	**7,791**	**237**	**103%**	**-3,556**	**69%**
Toezicht en handhaving	6,300	4,194	4,790	596	114%	-1,510	76%
Fondsen Duurzaam	2,162	1,439	1,423	-16	99%	-738	66%
Projecten	2,001	1,332	1,009	-323	76%	-992	50%
Bezwaar en beroep			254	254	0%	254	0%
Advies	531	354	232	-122	66%	-299	44%
Vergunningverlening	354	236	83	-153	35%	-271	23%
Total	**11,348**	**7,555**	**7,791**	**237**	**103%**	**-3,556**	**69%**

Circa 25% van de inzet binnen het energietoezicht heeft betrekking op werkzaamheden buiten het werkplan. Voor 2026 is hiervoor 4.486 uur voorzien, waarvan tot op heden 1.715 uur is gerealiseerd. Naar verwachting verschuift in de tweede helft van het jaar een groter deel van de inzet naar deze werkzaamheden, waaronder activiteiten die samenhangen met SPUK-regelingen.

Daarnaast is sprake van een toename van de inzet voor handhaving, onder meer door extra werkzaamheden rond handhavingsbesluiten en dwangsommen. Dit heeft geleid tot circa 300 uur aanvullende inzet, waarvoor bij de provincie Zuid-Holland en de gemeente Leiden aanvullende uren worden aangevraagd.

Verder zijn in het kader van landelijke rijksopgaven aanvullende werkzaamheden uitgevoerd, waaronder de voorbereiding op de EPBD4, de ontwikkeling van risicogestuurd energietoezicht en de verdere inrichting van gegevens- en toezichtprocessen. Deze werkzaamheden dragen bij aan de verdere professionalisering van het energietoezicht en de uitvoering van wettelijke taken.

2.5 Bouwen regulier

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
Bouwen	**10,660**	**7,097**	**8,423**	**1,326**	**119%**	**-2,237**	**79%**
Asbestverwijdering	8,092	5,387	6,198	811	115%	-1,894	77%
Advies	2,568	1,710	2,225	515	130%	-343	87%
Total	**10,660**	**7,097**	**8,423**	**1,326**	**119%**	**-2,237**	**79%**

Asbestverwijdering

Voor de uitvoering van de basistaak Asbest is in de verslagperiode een duidelijke afwijking ten opzichte van de raming zichtbaar. Het aantal ontvangen meldingen is aanzienlijk hoger uitgevallen dan voorzien: waar in de jaaropdracht rekening was gehouden met 488 meldingen, zijn er in werkelijkheid nu al 887 meldingen binnengekomen.

Het werkaanbod is ten opzichte van de oorspronkelijke inschatting met circa 80% toegenomen. Ondanks deze substantiële groei, waarvan een aanzienlijk deel een structureel karakter heeft, is de benodigde uitbreiding van de personele inzet beperkt gebleven tot circa 16%.

Deze ontwikkeling is mede mogelijk gemaakt door verdere optimalisatie en automatisering van de werkzaamheden. In dat kader heeft de inzet van de robot Evi geleid tot een aantoonbare efficiencyverbetering, waarmee tot op heden ruim 0,25 fte aan ambtelijke capaciteit is vrijgespeeld.

Dankzij deze efficiencywinst heeft de ODWH de toegenomen vraag grotendeels binnen de beschikbare capaciteit kunnen opvangen. Tegelijkertijd wordt onderkend dat bij een blijvend hoog werkaanbod de mogelijkheden om verdere groei binnen de huidige formatie op te vangen beperkt zijn. Gelet op de voorziene aanscherping van de asbestregelgeving is het aannemelijk dat op de middellange tot lange termijn aanvullende capaciteit noodzakelijk zal zijn om de continuïteit en kwaliteit van de uitvoering te kunnen blijven waarborgen.

Sanering Verkeerslawaai

Begin dit jaar heeft het algemeen bestuur een besluit genomen over de inzet van de middelen uit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing en de middelen van het Bureau Sanering Verkeerslawaai voor de komende jaren. Dit vormde aanleiding om het proces rondom geluidsanering opnieuw te bezien en toekomstbestendig in te richten.

In de eerste vier maanden van het jaar is hier intensief aan gewerkt. Processen zijn vernieuwd, voorbereid op toekomstige ontwikkelingen en ingericht voor de toepassing van moderne hulpmiddelen, zoals robotgestuurde procesautomatisering (RPA). Daarbij zijn grote stappen gezet in efficiëntie en kwaliteit. Tegelijkertijd is de uitvoering van de werkzaamheden onverminderd doorgegaan. Zo is niet alleen gewerkt aan verbetering van het proces, maar ook aan de voortzetting van de dienstverlening voor inwoners en gemeenten.

2.6 Randvoorwaardelijk

Programma	JaarOpdr WP	Uit te voeren tm verslag periode	Realisatie	Verschil realisatie vs uit te voeren	% realisatie vs uit te voeren	Verschil realisatie vs JaarOpdr WP	% realisatie vs JaarOpdr WP
RandVoorwaardelijk	**24,425**	**16,261**	**14,817**	**-1,444**	**91%**	**-9,608**	**61%**
Dienstverlening	11,590	7,716	6,997	-719	91%	-4,593	60%
Verantwoording en kwaliteit	9,235	6,148	5,554	-594	90%	-3,681	60%
Projecten	3,600	2,397	2,266	-131	95%	-1,334	63%
Total	**24,425**	**16,261**	**14,817**	**-1,444**	**91%**	**-9,608**	**61%**

Het programma Randvoorwaardelijk is gericht op de kwalitatief goede dienstverlening van de dienst. Deze taken voeren we uit voor alle deelnemers of voor groepen deelnemers. De realisatie van dit programma loopt iets achter op de raming. Het is de verwachting dat in de loop van het jaar zal worden ingelopen en dat het programma conform begroting zal worden gerealiseerd.

Dienstverlening

In 2026 wordt de dienst geconfronteerd met diverse externe en interne ontwikkelingen. In de eerste acht maanden van het jaar zijn de effecten hiervan zichtbaar in de uitvoering van onze werkzaamheden. Met name op het gebied van voorlichting en informatieverstrekking is sprake van een duidelijke toename van de vraag. Zowel inwoners, bedrijven als de pers weten de dienst steeds vaker te vinden voor informatie over maatschappelijke ontwikkelingen binnen het milieudomein. Deze vragen variëren van zaakspecifieke informatieverzoeken tot algemene voorlichting.

Daarnaast zien wij dat diverse beleidsmatige, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen op de dienst en haar deelnemers afkomen. Hierbij kan worden gedacht aan de verdere implementatie van de Omgevingswet, de doorontwikkeling van het VTH-stelsel, de uitvoering van de robuustheidscriteria, de energietransitie, klimaat- en milieuvraagstukken, digitalisering en data-gedreven werken, alsmede de toenemende behoefte aan kennisdeling en specialistische expertise. Deze ontwikkelingen vragen de komende jaren blijvend aandacht op het gebied van capaciteit, samenwerking, advisering en dienstverlening.

De huidige werkzaamheden passen binnen de afspraken die zijn gemaakt binnen het programma Randvoorwaardelijk, door het achterblijven van onze inzet bij crisissen binnen ons werkgebied. Tegelijkertijd is het van belang om deze ontwikkeling te blijven monitoren. Indien deze trend zich voortzet, kan dit aanleiding zijn om de gevolgen voor capaciteit en dienstverlening te betrekken bij de voorbereiding van de werkplannen 2027.

Verantwoording en kwaliteit

Binnen het product Kwaliteit en Verantwoording is sprake van enkele langdurige ziektegevallen. Hierdoor blijft de gerealiseerde inzet op de onderdelen algemene juridische ondersteuning en coördinatie Bibob achter bij de planning. Door herprioritering van werkzaamheden leidt dit vooralsnog niet tot noemenswaardige knelpunten binnen deze onderdelen, maar wel een onderbesteding van het aantal uren. De verwachting is dat dit in de loop van het jaar ingelopen gaat worden.

Voor het onderdeel kennisteams is in het eerste halfjaar bewust tijd ingezet voor het herijken van de bestaande structuur en werkwijze van de kennisteams. Als gevolg hiervan blijft de urenbesteding achter ten opzichte van de planning. Daarnaast hebben medewerkers in het kader van de kwaliteitscriteria en de lopende landelijke trajecten binnen het IBP VTH een deel van hun beschikbare tijd besteed aan opleidingen en deskundigheidsbevordering. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde kwaliteitseisen. Als gevolg hiervan is in de eerste helft van het jaar minder capaciteit beschikbaar geweest voor de werkzaamheden binnen de kennisteams. Deze afwijking heeft echter een incidenteel karakter en wordt niet als een structureel risico gezien.

Projecten

De projecten binnen het programma randvoorwaardelijk bevinden zich in verschillende fasen, variërend van opstart tot afronding. Hierdoor ontstaat een wisselend beeld van de voortgang. Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat de totale realisatie in lijn zal zijn met de vastgestelde begroting.
Binnen het project Regionale en landelijke bijeenkomsten is in het begin van 2026 sprake van een lagere urenrealisatie door een beperkter aantal bijeenkomsten. De verwachting is dat deze achterstand in de loop van het jaar wordt ingelopen.

Het project Producten- en Diensten Catalogus (PDC) is in 2026 gestart als vervolg op eerdere regionale afspraken. De dienst werkt aan een plan van aanpak in afstemming met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland, met als doel te komen tot een gezamenlijke aanpak. Naar verwachting wordt in het derde kwartaal een concept-PDC opgeleverd die voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en vervolgens ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Daarnaast is de dienst gestart met het project Archief. In samenspraak met de archiefinspecteur van Erfgoed Leiden en de provinciale archiefinspecteur is een plan van aanpak opgesteld, gericht op het structureel borgen van de vereisten uit de Archiefwet en het opschonen van het huidige archief. Hiermee wordt toegewerkt naar een duurzame en compliant inrichting van de archiefprocessen

3. Vaststelling bestuurlijke rapportage 2026

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst West-Holland d.d. 2 november 2026,

De voorzitter,	de secretaris,
D. Kistemaker	M.E. Krul-Seen